

Täysistunto

Maanantai 24.6.2024 klo 12.03—15.21

6. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2024 toiseksi lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys HE 54/2024 vp

Lisätalousarvioaloite LTA 1-4/2024 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 12/2024 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 12/2024 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 19.6.2024 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt ryhdytään lisätalousarvioehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraavat lisätalousarviota koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskustanskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

1. Hanna Sarkkinen (vas) Minja Koskelan (vas) kannattamana 23.10.88: Lisätään 200 000 euroa, koska kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja tuottavasta A-Kruunu Oy:stä ei tule luopua. (Vastalause 4)
2. Hanna Sarkkinen (vas) Minja Koskelan (vas) kannattamana 23.10: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus säilyttää valtion vähimmäisomistusosuuden A-Kruunussa, VR:ssä ja Finaviassa 100 prosentissa sekä Postissa ja Gasumissa 50,1 prosentissa.” (Vastalause 4)
3. Hanna Sarkkinen (vas) Minja Koskelan (vas) kannattamana 23.10: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus käyttää omistajavaltaansa aktiivisesti yhteiskunnallisen kokonaisedun varmistamiseen ja kestävänsiirtymän vauhdittamiseen ja päivittää yhteiskohtaiset omistajaintressit tämän tavoitteen mukaisiksi.” (Vastalause 4)
4. Hanna Sarkkinen (vas) Minja Koskelan (vas) kannattamana 23.10: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että valtio-omistaja toimii aktiivisesti sen varmistamiseksi, että Suomessa on kattava, luotettava, kohtuuhintainen ja ekologisesti kestävä raideliikenne.” (Vastalause 4)
5. Markus Lohi (kesk) Eeva Kallin (kesk) kannattamana 30.10.64: Lisätään 10 000 000 euron määräraha maaseutuyritysten energiainvestointien rahoitukseen. (Vastalause 2)

Pöytäkirjan asiakohta PTK 71/2024 vp

6. Markus Lohi (kesk) Eeva Kallin (kesk) kannattamana 30: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus peruuttaa hallitusohjelman CAP-suunnitelmaan kohdistuvan säästön kokonaisuudessaan.” (Vastalause 2)
7. Pekka Aittakumpu (kesk) Hanna-Leena Mattilan (kesk) kannattamana 31.10.77: Lisätään 3 600 000 euroa valtatie 4 I:n ohikulkutien tiesuunnitelman laatimiseen. (LTA 1)
8. Mikko Savola (kesk) Antti Kurvisen (kesk) kannattamana 31.10.77: Lisätään 4 992 000 euroa Suupohjan radan suunnitteluun. (LTA 2)
9. Timo Mehtälä (kesk) Pekka Aittakummun (kesk) kannattamana 31.10.77: Lisätään 14 000 000 euroa valtatie 27 Ylivieskan eteläisen ylikulkusillan uusimiseen. (LTA 4)
10. Hanna Sarkkinen (vas) Minja Koskelan (vas) kannattamana 35.01.01: Momentin perusteluista poistetaan A-Kruunu Oy:n myynnin mahdollistavat osiot sekä maininta 200 000 euron varaamisesta A-Kruunun myynnistä aiheutuviin menoihin. (Vastalause 4)
11. Markus Lohi (kesk) Eeva Kallin (kesk) kannattamana 11.04.01: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee välittömästi uuden esityksen, jolla se kohdennustaa yleisen arvonnäveron ja vakuutusmaksuveron korotuksen siten, että veroprosentiksi asetetaan pohjoismaisen linjan mukainen 25 prosenttia, ja siirtää samalla veron tulemaan voimaan 1.1.2025.” (Vastalause 2)
13. Hanna Sarkkinen (vas) Minja Koskelan (vas) kannattamana 11.04.01: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus luopuu suunnitelmistaan korottaa yleinen arvonnäverokanta 25,5 prosenttiin ja siirtää useimmat 10 prosentin verokannassa olevat tavarat ja palvelut 14 prosentin verokantaan.” (Vastalause 4)
14. Hanna Sarkkinen (vas) Minja Koskelan (vas) kannattamana 11.04.01: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus muuttaa veropoliittista linjaansa oikeudenmukaisemmaksi, enemmän suurituloisimpia ja varakkaimpia osallistavaksi ja ympäristöystävällisemmäksi.” (Vastalause 4)
15. Pia Viitanen (sd) Suna Kymäläisen (sd) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus kohdennustaa historiallisen rajua arvonnäveron korotustaan siten, että yleinen arvonnäverokanta nostetaan vain 1 prosenttiyksiköllä 25 prosenttiin.” (Vastalause 1)
16. Pia Viitanen (sd) Suna Kymäläisen (sd) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että yleisen arvonnäveroprosentin korotus viivästytetään astumaan voimaan vasta 1.1.2025, jotta yritykset ja kuluttajat ehtivät valmistautua ja sopeutua muutokseen, jolloin sen haittavaikutukset voidaan minimoida.” (Vastalause 1)
17. Pia Viitanen (sd) Suna Kymäläisen (sd) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus purkaa etuuskien indeksijäädytykset yleisen arvonnä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 71/2024 vp

lisäveroprosentin korotuksen yhteydessä haavoittuvaisemmassa taloudellisessa asemassa olevien kotitalouksien toimeentulon turvaamiseksi.” (Vastalause 1)

18. Pia Viitanen (sd) Suna Kymäläisen (sd) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy välittömästi valmistelemaan asuntopolitiikan merkittävää tehostamista kohtuuhintaisen asuntotuotannon lisäämiseksi ja alan kriisin helpottamiseksi sekä peruu Valtion asuntorahastoa heikentävät toimensa ja suuret leikkaukset erityisryhmien investointiavustukseen.” (Vastalause 1)

19. Pia Viitanen (sd) Suna Kymäläisen (sd) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus luopuu hankkeestaan myydä omistuksensa A-Kruunu Oy:ssä ja varmistaa yhtiön edellytykset hoitaa asetettuja tehtäviään myös tulevaisuudessa.” (Vastalause 1)

20. Pia Viitanen (sd) Suna Kymäläisen (sd) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnan käsittelyyn toimet, joilla voidaan palata liikennepolitiikassa parlamentaarisen työryhmän linjaamalle uralle.” (Vastalause 1)

21. Krista Mikkonen (vihr) Inka Hopsun (vihr) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin arvonlisäverotuksen uudistamiseksi siten, että arvonlisäverotus suosii kestävästä kulutuksesta ja kitkee ympäristö- ja terveyshaittoja ja vahvistaa valtion taloutta syventämättä köyhyyttä.” (Vastalause 3)

22. Krista Mikkonen (vihr) Inka Hopsun (vihr) kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ympäristölle haitallisten suorien tukien sekä verotukien karsimiseksi.” (Vastalause 3)

Mietintö ”jaa”, Hanna Sarkkisen ehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 103, ei 63; poissa 33 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Puhemies Jussi Halla-aho: Hanna Sarkkisen ehdotus 2 ja Pia Viitasen ehdotus 19 koskevat samaa asiaa, joten ensin äänestetään Hanna Sarkkisen ehdotuksesta 2 Pia Viitasen ehdotusta 19 vastaan ja sen jälkeen voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Pia Viitasen ehdotus 19 ”jaa”, Hanna Sarkkisen ehdotus 2 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 150, ei 17; poissa 32 (äänestys 2). Tässä äänestyksessä voitti Pia Viitasen ehdotus 19.

2) Mietintö ”jaa”, Pia Viitasen ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 105, ei 63; poissa 31 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Hanna Sarkkisen ehdotus 3 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 91, ei 77; poissa 31 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 71/2024 vp

Mietintö ”jaa”, Hanna Sarkkisen ehdotus 4 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 90, ei 78; poissa 31 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Markus Lohen ehdotus 5 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 144, ei 24; poissa 31 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Markus Lohen ehdotus 6 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 153, ei 14; poissa 32 (äänestys 7). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Pekka Aittakummun ehdotus 7 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 153, ei 15; poissa 31 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Mikko Savolan ehdotus 8 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 149, ei 19; poissa 31 (äänestys 9). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Mehtälän ehdotus 9 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 150, ei 17; poissa 32 (äänestys 10). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Hanna Sarkkisen ehdotus 10 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 105, ei 63; poissa 31 (äänestys 11). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Puhemies Jussi Halla-aho: Samansisältöiset Markus Lohen ehdotus 11 ja Pia Viitasen ehdotukset 15 ja 16 sekä Hanna Sarkkisen ehdotus 13 koskevat samaa asiaa, joten ensin äänestetään Hanna Sarkkisen ehdotuksesta 13 Markus Lohen ja Pia Viitasen samansisältöisiä ehdotuksia 11, 15 ja 16 vastaan. Lopuksi äänestetään voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Markus Lohen ehdotus 11 sekä Pia Viitasen ehdotukset 15 ja 16 ”jaa”, Hanna Sarkkisen ehdotus 13 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 149, ei 19; poissa 31 (äänestys 12). Tässä äänestyksessä voittivat Markus Lohen ehdotus 11 sekä Pia Viitasen ehdotukset 15 ja 16.

2) Mietintö ”jaa”, Markus Lohen ehdotus 11 sekä Pia Viitasen ehdotukset 15 ja 16 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 90, ei 78; poissa 31 (äänestys 13). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Hanna Sarkkisen ehdotus 14 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 99, ei 69; poissa 31 (äänestys 14). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Pia Viitasen ehdotus 17 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 105, ei 63; poissa 31 (äänestys 15). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Pia Viitasen ehdotus 18 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 104, ei 63; poissa 32 (äänestys 16). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Pia Viitasen ehdotus 20 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 105, ei 63; poissa 31 (äänestys 17). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 71/2024 vp

Mietintö ”jaa”, Krista Mikkosen ehdotus 21 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 105, ei 63; poissa 31 (äänestys 18). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Krista Mikkosen ehdotus 22 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 104, ei 63; poissa 32 (äänestys 19). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 54/2024 vp sisältyvän ehdotuksen vuoden 2024 toiseksi lisätalousarvioksi mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lisätalousarvioaloitteiden LTA 1—4/2024 vp hylkäämisestä. Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen vuoden 2024 toisen lisätalousarvion soveltamisesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Lopuksi päätetään epäluottamuslause-ehdotuksista. Edustaja Markus Lohi edustaja Eerikki Viljasen kannattamana ja edustaja Hanna Sarkkinen edustaja Timo Furuholmin kannattamana ovat tehneet ehdotukset epäluottamuslauseen antamisesta valtioneuvostolle. Ehdotukset sisältyvät edustajille jaettuun monistevihkoon. — Selonteko ruotsiksi.

1. Markus Lohi (kesk) Eerikki Viljasen (kesk) kannattamana ehdottaa: ”Eduskunta toteaa, että valtiovarainministeriön uusiin talousennuste osoittaa, ettei pääministeri Orpon hallituksen vuoden 2024 toisen lisätalousarvion paniikkitoimenpide yleisen arvonlisäveron korottamiseksi auta pitämään Suomen julkista taloutta 3,5 prosentin rajan paremmalla puolella, koska hallitus on laiminlyönyt talouskasvun edellytysten vahvistamisen, toteuttanut varomattomasti veronalennuksia velkarahalla sekä yliarvioinut mahdollisuudet saavuttaa sosiaali- ja terveystalouden pika- ja pitkäaikaisia tavoitteita. Eduskunta toteaa, että ihmisten hyvinvoinnin ja talouden sijaan kasvussa ovat työttömyys ja konkurssit eikä julkista velkaantumista saada pysäytettyä. Tämän seurauksena hallituksen talouspolitiikalta ja yleisemminkin hallitusohjelman toteuttamiselta on putoamassa pohja pois, eikä hallitus siksi nauti eduskunnan luottamusta.” (Vastalause 2)

2. Hanna Sarkkinen (vas) Timo Furuholmin (vas) kannattamana ehdottaa: ”Petteri Orpon johtama hallitus on päättänyt pienentää valtion strategista omistajaroolia tavalla, jolla toteutuessaan on kauaskantoiset kielteiset seuraukset. Valtion rautatieyhtiö VR avataan yksityiselle voitontavoittelulle, mikä vaarantaa toimivan, kattavan, kohtuuhintaisen ja ekologisesti kestävästi raideliikenteen Suomessa. Sama koskee Finaviaa. Valtion ohjausvallasta Postissa ja Gasumissa ollaan omistusrajojen laskun myötä valmiita pitkälti luopumaan. Lisätalousarviossa haetaan mandaattia kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja tuottavan, valtion kokonaan omistaman A-Kruunu Oy:n myymiselle, vaikka yhtiön toiminnan yhteiskunnalliset perusteet pikemmin vahvistuvat kuin heikkenevät. Tilanteessa, jossa meidän on kyettävä samanaikaisesti turvaamaan laadukkaat julkiset palvelut eri puolilla Suomea sekä toteuttamaan yhteiskunnan ja talouden nopea kestävä rakennemuutos, tulisi hallituksen vahvistaa strategista ja yhteiskunnan kokonaisuutta palvelevaa omistajapolitiikkaa. Kokoomuksen ja perussuomalaisten johtama hallitus toimii kuitenkin toisin valmistautuessaan valtion strategisen yhtiöomaisuuden myynteihin. Tämän vuoksi eduskunta katsoo, ettei hallitus nauti eduskunnan luottamusta.” (Vastalause 4)

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 71/2024 vp

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensin äänestetään Hanna Sarkkisen ehdotuksesta Markus Lohen ehdotusta vastaan ja lopuksi äänestetään siitä, nauttiiko valtioneuvosto eduskunnan luottamusta.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Markus Lohen ehdotus ”jaa”, Hanna Sarkkisen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 160, ei 8; poissa 31 (äänestys 20). Tässä äänestyksessä voitti Markus Lohen ehdotus.

2) Luottamuslause valtioneuvostolle ”jaa”, Markus Lohen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 78; poissa 28 (äänestys 21).

Eduskunta päätti, että valtioneuvosto nauttii eduskunnan luottamusta. Asian käsittely päättyi.